

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

Nr. E02-59

(Prot. Nr. 59,7.§)

2015.gada 16.decembrī

Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu

Lieta Nr.684/15/7.4./7

Par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "SIA Hannu Digital" un SIA "Expert Digital" darbībās

SATURA RĀDĪTĀJS

I	LIETAS BŪTĪBA	2
II	LIETAS DALĪBNIEKI.....	2
	1. Hannu Digital.....	2
	2. Expert Digital.....	2
III	ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ.....	3
	3. Lietas ierosināšana	3
	4. Veiktās procesuālās darbības	3
IV	LIETAS APRAKSTS UN NOVĒRTĒJUMS	4
	5. Lietas apraksts	4
	5.1. Sākotnējā informācija.....	4
	5.2. Apmeklējuma laikā iegūtā informācija par KNAB iepirkumu	5
	5.2.1. Hannu Digital paskaidrojumi	6
	5.2.2. Expert Digital paskaidrojumi	6
	5.3. Papildus iegūtā informācija no lietas dalībniekiem	7
	5.3.1. Expert Digital iesniegtā informācija par KNAB iepirkumu.....	7

5.3.2.	Hannu Digital iesniegtā informācija	7
5.3.3.	Expert Digital paskaidrojumi	8
5.3.4.	Hannu Digital un Expert Digital mutvārdu uzklauššana	8
6.	Normatīvo aktu piemērošana un judikatūra	8
6.1.	Piemērojamās normas.....	8
6.2.	Aizliegtas vienošanās pārkāpuma skaidrojums pastāvīgajā judikatūrā	9
7.	Vienošanās izvērtējums lietā.....	11
V	ATBILDĪBA.....	12
8.	Naudas soda aprēķins.....	12
8.1.	Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats	12
8.2.	Pārkāpums smagums	13
8.3.	Pārkāpuma ilgums	14
8.4.	Pastiprinošie/ mīkstinošie apstākļi.....	14
8.5.	Kopējais naudas soda apmērs	14
8.6.	Pieteikums iecietības programmas ietvaros par naudas soda samazinājumu	14

I LIETAS BŪTĪBA

- 1 Lietas izpētes ietvaros Konkurences padome (turpmāk – KP) pārbaudīja, vai SIA “SIA Hannu Digital” (turpmāk – Hannu Digital) un SIA “Expert Digital” (turpmāk – Expert Digital) darbībās ir saskatāmas Konkurences likuma (turpmāk – KL) 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja iepirkumā Nr. KNAB 2015/12 “Par planšetdatoru un portatīvo datoru iegādi” (turpmāk – KNAB iepirkums) un citos publiskajos iepirkumos.

II LIETAS DALĪBNIKI

1. Hannu Digital

- 2 Hannu Digital ir 21.10.2008. reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģ. Nr. 40103197073. Tās juridiskā adrese ir Kuģu iela 11-2, Rīga, LV-1048¹. Hannu Digital 100 % dalībnieks ir fiziska persona A.B. (no 15.09.2014.). Hannu Digital amatpersonas uz iepirkuma brīdi: valdes loceklis C.D.² un valdes locekle E.F.

2. Expert Digital

- 3 Expert Digital ir 08.01.2013. reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģ. Nr. 40103623134. Tās juridiskā adrese ir Kuģu iela 11-2, Rīga, LV-1048³. Expert Digital amatpersona – valdes loceklis ir G.H.. Komercesabiedrībā ir arī prokūrists – C.D. Expert Digital 100 % dalībnieks ir SIA “Hannu Investments”. SIA “Hannu Investments” ir 17.10.2011. reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar

¹ Vietnē www.hannu-digital.com norādītā juridiskā adrese - Kuģu ielā 11-301, Rīgā.

² Attiecībā uz C.D. 26.05.2015. veikts ieraksts par C.D. atbrīvošanu no valdes locekļa amata.

³ Vietnē www.expert-digital.com norādītā juridiskā adrese - Kuģu ielā 11-301, Rīgā.

vienoto reģ. Nr. 40103470777. Tās juridiskā adrese ir Kuģu iela 11-2, Rīga, LV-1048.
SIA "Hannu Investments" dalībnieki no 07.01.2013. ir: I.J. – 70% daļu, G.H. – 15 % daļu, K.L. – 15% daļu. Hannu Investments amatpersona ir valdes locekle I.J.

- 4 Atbilstoši KL 1.panta 9.punktam Hannu Digital un Expert Digital ir uzskatāmi par savstarpēji neatkarīgiem tirgus dalībniekiem⁴, turklāt tādiem, kas ir konkurenti. Konkrētā tirgus robežas no ģeogrāfiskā un preču aspekta netiek sīkāk noteiktas, un precīza konkrētā tirgus definīcija tiek atstāta atvērta šīs lietas izskatīšanā, jo horizontālo karteļu vienošanos lietās konkrētā tirgus noteikšana ir nepieciešama vienīgi, lai noteiktu, vai tirgus dalībnieki ir savstarpēji uzskatāmi par konkurentiem.

III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ

3. Lietas ierosināšana

- 5 Konkurences padome (turpmāk – KP) 25.03.2015. saņēma KNAB 24.03.2015. vēstuli Nr.1/2089 "*Par iespējamu pārkāpumu iepirkuma pretendentu rīcībā*" (Hannu Digital un Expert Digital, turpmāk abi kopā – Pretendenti) 2015.gadā organizētajā iepirkumā. 27.03.2015. KP saņemta KNAB 27.03.2015. vēstule Nr.1/2176 ar papildu informāciju (saistībā ar KNAB 24.03.2015. vēstuli).
- 6 Izvērtējot KNAB vēstulēs ietvērto informāciju, KP 02.04.2015., pamatojoties uz KL 8.panta pirmās daļas 1.punktu un 22.panta 3.punktu, ierosināja lietu Nr.684/15/7.4./7 „Par iespējamu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „SIA Hannu Digital” un SIA „Expert Digital” darbībās”.
- 7 Izvērtējot Lietas ietvaros papildus iegūto informāciju, KP, pamatojoties uz KL 8.panta pirmās daļas 1.punktu un 22.panta 2.punktu, 18.06.2015. ierosināja lietu Nr.p/15/7.4./11.“Par iespējamu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA “Hannu Digital” un SIA “Expert Digital” darbībās”.
- 8 29.10.2015. KP, pamatojoties uz KL 26.panta piekto daļu, nolēma apvienot lietas Nr.p/15/7.4./11 un Nr.684/15/7.4./7, piešķirot apvienotajai lietai Nr. 684/15/7.4./7 un nosaukumu “Par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA “SIA Hannu Digital” un SIA “Expert Digital” darbībās”.

4. Veiktās procesuālās darbības

- 9 KP amatpersonas 28.04.2015., pamatojoties uz Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 16.04.2015. lēmumu lietā Nr.3-12/0097/13, veica KL 9.panta piektās daļas 4.punktā minētās darbības (turpmāk – apmeklējums) pie Hannu Digital un Expert Digital, iegūstot dokumentus, kā arī paskaidrojumus no lietas dalībnieku pārstāvjiem.
- 10 Lietas izpētes laikā iegūtā papildu informācija:
- 30.04.2015. Expert Digital vēstule “Iesniegums Lietā Nr.684/15/7.4./7”;
  - 20.05.2015. Hannu Digital pieteikums;
  - informācija no LR Uzņēmumu reģistra, Valsts ieņēmumu dienesta;

⁴ Hannu Digital ir norādījusi, ka ilggadējais valdes loceklis C.D. un viņa ģimene ir Expert Digital patiesie labuma guvēji.

- Expert Digital 28.09.2015. paskaidrojumi, kas fiksēti sarunu protokolā.
- 11 Ievērojot KL 26.panta septītajā daļā noteikto, KP pēc lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanas 25.11.2015. nosūtīja paziņojumu Nr.1818 Hannu Digital. Paziņojumā KP informēja par tiesībām iepazīties ar lietā esošajiem pierādījumiem, izteikt savu viedokli, iesniegt papildu informāciju un tikt uzklautiem mutvārdu procesā.
- 12 Ievērojot KL 26.panta septītajā daļā noteikto, KP pēc lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanas 25.11.2015. nosūtīja paziņojumu Nr.1817 Expert Digital. Paziņojumā KP informēja par tiesībām iepazīties ar lietā esošajiem pierādījumiem, izteikt savu viedokli, iesniegt papildu informāciju un tikt uzklautiem mutvārdu procesā.

IV LIETAS APRAKSTS UN NOVĒRTĒJUMS

5. Lietas apraksts

5.1. Sākotnējā informācija

- 13 KNAB 25.03.2015.vēstulē Nr.1/2089 norādīja, ka iepirkumā tika saņemti 11 (vienpadsmit) pretendentu piedāvājumi. Pēdējie savus piedāvājumus iepirkumā iesniedza Hannu Digital un Expert Digital.
- 14 Hannu Digital un Expert Digital piedāvājumos konstatējamas dažādas līdzības un citas kopīgas pazīmes, kas var liecināt par KL 11.pantā minēto aizliegto vienošanos. Skat. tabulu, kurā apkopotas Hannu Digital un Expert Digital piedāvājumos konstatētās kopīgas pazīmes:

Tabula

Kopīgas pazīmes Hannu Digital un Expert Digital piedāvājumos KNAB iepirkumā⁵

Nr.	Kopīgas pazīmes
1.	Piedāvājumiem ir vizuāli līdzīgs noformējums.
1.1.	Teksta izkārtojums uz piedāvājuma titullapas, kā arī piedāvājumā.
1.2.	Tām piedāvājumu lapām, kas sanumurētas ar roku, var konstatēt, ka cipari rakstīti ar vizuāli līdzīgu rokrakstu.
1.3.	Sašūti ar vienādu specifiskas krāsas zaļu diegu.
1.4.	Piedāvājumi vienādi sašūti – identiskas uzlīmes lapu skaita apliecinājumam, cauršūtais lapu skaits uzrakstīts ar vizuāli līdzīgu rokrakstu.
1.5.	Piedāvājumi iesniegti vienādi noformētās aploksnēs.
2.	Vienādas gramatiskas kļūdas.
2.1.	Abu piedāvājuma satura rādītājos vienāda gramatiskā kļūda „ <i>Inormācija par pretendentu.</i> ”
3.	Vienādas personas.
3.1.	Expert Digital piedāvājumā dokumenta aizmugurē C.D., kurš šajā uzņēmumā ir prokūrists, neatbilstoši savu pilnvaru apjomam šajā sabiedrībā, ir uzspiedis zīmogu „ <i>C.D. valdes loceklis</i> ”. Identisks zīmogs ir arī Hannu Digital piedāvājuma dokumenta aizmugurē.

⁵ Apkopota informācija no 09.03.2015.Hannu Digital un Expert Digital piedāvājumiem KNAB iepirkumā.

Nr.	Kopīgas pazīmes
3.2.	Abu uzņēmumu piedāvājumus KNAB iesniegusi un piedāvājuma iesniegšanas reģistrācijas veidlapu aizpildījusi, parakstījusi viena un tā pati persona – „N.”.
3.3.	Pēc iepirkuma rezultātu paziņošanas KNAB divas reizes, tas ir, abu uzņēmumu vārdā, 26.03.2015. plkst. 14:50 no Expert Digital un plkst.14:49 no Hannu Digital saņēma e-pastu no O.P., e-pasts: „O.P.@expert-digital.com”, kurā bija minēts: „Kā vieni no SIA „KNAB” rīkotā iepirkuma „Par planšetdatoru ⁶ un portatīvo datoru iegādi” ar Identifikācijas nummuru ⁷ Nr. KNAB 2015/12 piedāvājumu iesniegušajiem dalībniekiem vēlamies Jūs lūgt atsūtīt mums šī iepirkuma atvēršanas protokolu. Iepirkuma atvēršana bija paredzēta šī gada 9.martā plkst.:10:00. Pagaidām neesam to vēl saņēmuši. Ar cieņu, O.P., Iepirkumu speciāliste [..]”. Atkarībā no tā, kura uzņēmuma vārdā e-pasts tika sūtīts, starp personas vārdu „O.P.” un amatu „Iepirkumu speciāliste” bija ievietots uzņēmuma logo ar nosaukumu, t.i., „EXPERT DIGITAL” vai „HANNU DIGITAL”, lai gan abos gadījumos O.P. bija norādīta e-pasta adrese: „O.P.@expert-digital.com”.
4.	Vienādi dati.
4.1.	Abiem uzņēmumiem ir vienāda juridiskā adrese – „Kuģu iela 11-2, Rīga”.
4.2.	Piedāvājumos abiem uzņēmumiem norādīts vienāds sagatavošanas datums – „09.03.2015.”.
4.3.	Piedāvājumos abiem uzņēmumiem norādīts identisks telefona „+371 67612767” un faksa numurs „+371 67612770”.
4.4.	Piedāvājumiem ir līdzīga struktūra, piemēram, 4.lapa abu uzņēmumu piedāvājumos ir tukša, vienīgi lapas vidū minēts „1.2.Pretendenta reģistrācijas apliecības kopija”, kam pēc tam nākamajā lapā seko pievienotā reģistrācijas kopija.
4.5.	Abu uzņēmumu piedāvājumi KNAB iesniegti vienā datumā – „09.03.2015.” un identiskā laikā: „plkst.09:34”.
4.6.	Abu uzņēmumu piedāvājumos iesniegts identisks preču piedāvājums, t.i., visu piedāvāto datoru veidi un to tehniskie parametri.
5.	Citas kļūdas.
5.1.	Hannu Digital piedāvājumā pie sadaļas par kontaktpersonām, C.D. norādītais e-pasts ir „C.D.@expert-digital.com”.
5.2.	Expert Digital piedāvājuma 2.lapā, kurā ir satura rādītājs, ievietota atsauce „Hannu Digital SIA piedāvājumā ietvertā informācija ir uzskatāma par komercnoslēpumu un nevar tikt izpausta, izņemot informāciju, kas ir vispārpieejama saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu, kā arī citu normatīvo aktu prasībām!”. Identiska atsauce ievietota arī Hannu Digital piedāvājumā.

5.2. Apmeklējuma laikā iegūtā informācija par KNAB iepirkumu

- 15 KP ieguva paskaidrojumus no Hannu Digital valdes locekles E.F., no Expert Digital valdes locekļa G.H., kā arī no M.N.⁸, O.P.⁹, kuri bija iesaistīti piedāvājumu gatavošanā. Apmeklējuma laikā no O.P. darba vietā esošā datora izdrukāti Hannu Digital un Expert Digital piedāvājumi. Expert Digital piedāvājums noformēts uz Hannu Digital veidlapas.

⁶ Citēts oriģinālais e-pasta teksts ar drukas kļūdu.

⁷ Citēts oriģinālais e-pasta teksts ar drukas kļūdu.

⁸ Nav ne Expert Digital, ne Hannu Digital darbinieks.

⁹ Nav ne Expert Digital, ne Hannu Digital darbiniece.

5.2.1. Hannu Digital paskaidrojumi

- 16 28.04.2015. protokolā *Par KL 9.panta piektās daļas 4.punktā paredzēto izmeklēšanas darbību veikšanu* (turpmāk – darbību protokols) Hannu Digital valdes locekle E.F. informēja, ka ar jautājumiem, kas skar iepirkumus, nodarbojas otrs valdes loceklis – C.D. Līdz ar to dokumenti, kas attiecas uz iepirkumu, atrodas tikai pie C.D., kurš apmeklējuma laikā nebija sastopams, jo viņam bija brīvdiena.

5.2.2. Expert Digital paskaidrojumi

- 17 28.04.2015. darbību protokolā valdes loceklis G.H. norāda, ka lielāko daļu lēmumu Expert Digital pieņem prokūrists C.D. G.H. vairāk ir kā tehniskais darbinieks, savukārt dokumentus, galvenokārt, paraksta prokūrists C.D. Šī persona uzņēmumā pieņem lēmumus attiecībā uz iespējamo dalību iepirkumos.
- 18 28.04.2015. sarunu protokolā (sarunā piedalījās G.H., M.N.un O.P.) norādīts, ka Expert Digital piedāvājumu, kas tika iesniegts KNAB iepirkumā, sagatavoja M.N. un O.P. O.P. bija atbildīga par iesniegtā Expert Digital piedāvājuma noformēšanu - pareizu pieprasīto dokumentu secīgu salikšanu un vizuālo noformējumu, savukārt M.N. bija atbildīgs par piedāvājuma tehnisko daļu un atbilstošu preču piemeklēšanu.
- 19 Paskaidrojot tabulā (skat. 14.rindkopu) norādītās līdzības un kopīgās pazīmes Hannu Digital un Expert Digital piedāvājumos, Expert Digital norādīja, ka M.N. un O.P. sagatavoja gan Expert Digital, gan Hannu Digital piedāvājumus iepirkumam, un darīja to pēc C.D. lūguma.
- 20 Hannu Digital un Expert Digital nav noslēgts savstarpējās sadarbības līgums. C.D. lūgumu M.N. un O.P. sagatavot Hannu Digital piedāvājumu iepirkumā izteica kā Expert Digital pārstāvjiem. Turklāt pēc šī lūguma izteikšanas O.P. un M.N. neradās jautājumi un viņi C.D. lūgumu izpildīja.
- 21 Izskaidrojot līdzības un citas kopīgās pazīmes, Expert Digital norādīja, ka Hannu Digital piedāvājums iepirkumā tika nokopēts no Expert Digital [piedāvājuma].
- 22 Expert Digital sarunu protokolā norādīts, ka „[...] Iepirkumā vienādā tehniskā piedāvājuma atšķirīgais preču izcenojums ir saistīts ar to, ka primāri šis Iepirkums bija paredzēts kā Expert Digital iepirkums [...]. Ražotāja pārstāvis piešķir atlaides tikai vienam pretendentam Iepirkumā (tā ir 90% gadījumu), līdz ar to atlaide Hannu Digital vārdā netika prasīta [...].
- 23 Hannu Digital un Expert Digital piedāvājumu satura rādītāju 1.1.punktā esošā identiskā drukas kļūda un tās rašanās iemesls ir tas, ka Hannu Digital un Expert Digital piedāvājumi, kas iepirkumā tika iesniegti, “[...] netika sagatavoti neatkarīgi”. Savukārt Expert Digital piedāvājumā iekļautā atzīme (2.lapā), kas norādīta tabulas 5.2.apakšpunktā, ir tāpēc, ka, kopējot un gatavojot abu uzņēmumu – Hannu Digital un Expert Digital piedāvājumus iepirkumam, O.P. acīmredzot aizmirsā to izņemt.
- 24 Expert Digital pārstāvji zina, ka C.D. darba vajadzībām abās komercsabiedrībās izmanto vienu e-pastu C.D.@expert-digital.com (Tabulas 5.1.apakšpunkts).
- 25 M.N. apstiprināja, ka abu pretendentu piedāvājumus iepirkumā iesniedza viņš pats, savukārt O.P. abu komercsabiedrību vārdā rakstīja e-pastus uz KNAB, lūdzot atsūtīt iepirkuma atvēršanas protokolus.

5.3. Papildus iegūtā informācija no lietas dalībniekiem

5.3.1. Expert Digital iesniegtā informācija par KNAB iepirkumu

- 26 30.04.2015. KP saņēma Expert Digital 30.04.2015. iesniegumu lietā Nr.684/15/7.4./7 (turpmāk – Iesniegums). Iesniegumā norādīts, ka „*Expert Digital atzīst savu vainu, ka [...] ir pārkāpts KL 11.panta pirmajā daļā noteiktais aizliegums*”.
- 27 Iesniegumā Expert Digital atzīst, ka „*Expert Digital bija pārkāpuma iniciators un Expert Digital pārstāvjiem bija aktīva loma Iepirkuma dokumentu sagatavošanā un iesniegšanā, kas tika veikta pēc Expert Digital prokūrista iniciatīvas*” [C.D. tobrīd bija arī Hannu Digital valdes loceklis].
- 28 Norāda, ka nevienam citam Hannu Digital pārstāvim kā tikai C.D. nebija zināms par paralēlu Expert Digital dalību iepirkumā.
- 29 Expert Digital apņemas turpmāk šāda veida pārkāpumus nepieļaut.
- 30 Pretendentu mērķis, piedaloties iepirkumā, nav bijis apzināti kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci.
- 31 Pārkāpums ir ticis pārtraukts vēl pirms Expert Digital saņēma no KP informāciju par iespējamu KL 11.panta pirmās daļas pārkāpumu. Expert Digital 31.03.2015. KNAB pa faksu nosūtīja iesniegumu, kurā norādīts, ka Expert Digital atsakās no līguma slēgšanas tiesībām piedāvāto iekārtu nepieejamības dēļ. Atteikšanās no līguma slēgšanas ar KNAB netika veikta ar mērķi nodrošināt Hannu Digital tiesības slēgt līgumu iepirkumā, jo Expert Digital atteikšanās gadījumā Hannu Digital nevienā no iepirkuma daļām, kurās savu piedāvājumu iesniedza arī Expert Digital, neieguva tiesības slēgt līgumu ar KNAB.

5.3.2. Hannu Digital iesniegtā informācija

- 32 20.05.2015. KP saņēma Hannu Digital sagatavoto pieteikumu (turpmāk – pieteikums iecietības programmas ietvaros), kuru parakstījusi Hannu Digital valdes locekle E.F.¹⁰
- 33 Pieteikums iecietības programmas ietvaros sagatavots atbilstoši MK 2008.gada 29.septembra noteikumiem Nr.796 „*Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem*” (turpmāk – Noteikumi Nr.796).
- 34 Hannu Digital pieteikumā iecietības programmas ietvaros sniegusi informāciju par KNAB iepirkumu, tajā iesniegto piedāvājumu sagatavošanas apstākļiem, kā arī papildu informāciju par citiem publiskajiem iepirkumiem.
- 35 Pieteikumā iecietības programmas ietvaros tika sniegta informācija par aizliegtu vienošanos starp Hannu Digital un Expert Digital, t.i., par aizliegtas vienošanās apstākļiem, formu, par personām, kuras piedalījās aizliegtas vienošanās iniciēšanā, organizēšanā, realizēšanā (faktisko izpildi) un par aizliegtas vienošanās periodu.

¹⁰ Skat., lietas materiālu 2.sējuma 3.-131.lpp. (pieteikuma apliecināta kopija) un 3.sējuma 1.-117.lpp. (pieteikuma oriģināls).

5.3.3. Expert Digital paskaidrojumi

- 36 28.09.2015. Expert Digital prokūrists C.D. un valdes loceklis G.H. KP amatpersonām vaļsirdīgi sniedza paskaidrojumus lietā Nr.p/15/7.4./11., kas fiksēti 28.09.2015.sarunu protokolā.
- 37 Lietas Nr.684/15/7.4/7 ierosināšanas laikā, Expert Digital bija PVN parāds un saskaņā ar VID nomaksas grafiku tika veikta parāda atmaksa. C.D. ārpakalpojumu sniedzējam – grāmatvedim jautāja, vai var piedalīties publiskajos iepirkumos, ja ir PVN parāds. Grāmatvede norādīja, ka nevar, bet M.N. norādīja, ka var piedalīties. C.D. jautāja arī Hannu Digital valdes locekļiem E.F., vai var piedalīties un viņa atbildēja, ka īsti nezina, bet domā, ka nevar piedalīties. Minēto sarunu rezultātā M.N. izlēma veikt pārbaudi un iesniegt iepirkumam arī Expert Digital sagatavotu piedāvājumu, lai gan Expert Digital ir PVN parāds. M.N. arī sagatavoja un sarēķināja cenas abu komercsabiedrību piedāvājumos, un tas piedāvājums iepirkumā, kuram bija zemākā cena, bija pilnībā neizpildāms. Ja uzņēmums, kuram bija piedāvājums ar zemāko cenu, būtu uzvarējis iepirkumā, tad piedāvājums tiktu atsaukts.
- 38 Expert Digital mērķis bija tikai [pārbaudīt], vai uzņēmums turpmāk varēs piedalīties iepirkumos.
- 39 Ja M.N. iepirkumā nebūtu iesniedzis piedāvājumus no abām komercsabiedrībām, iepirkumā būtu piedalījusies tikai Hannu Digital, bet Expert Digital būtu veikusi līguma [ar pasūtītāju] faktisko izpildi, piegādājot preces Hannu Digital.
- 40 Expert Digital apzinās atbildību un to, ka ir bijusi vienošanās [starp] Hannu Digital un Expert Digital KL 11.panta pirmās daļas izpratnē un tas ir noticis neapzinoties.

5.3.4. Hannu Digital un Expert Digital mutvārdu uzklauššana

- 41 Hannu Digital 02.12.2015. izmantoja tai paredzētās tiesības tikt uzklaušītai mutvārdu procesā. Hannu Digital pārstāvji uzturēja pieteikumā minēto, detalizēti izskaidroja aizliegtas vienošanās (KL 11.panta izpratnē) izpausmes un apstākļus, kā arī izskaidroja to, kādi ekonomiskie labumi gūti – palielināts Hannu Digital apgrozījums.
- 42 Expert Digital 04.12.2015. izmantoja tai paredzētās tiesības tikt uzklaušītai mutvārdu procesā. Expert Digital pārstāvji uzturēja paskaidrojumos minēto, kā arī vēlreiz izskaidroja aizliegtas vienošanās (KL 11.panta izpratnē) izpausmes un apstākļus.

6. Normatīvo aktu piemērošana un judikatūra

6.1. Piemērojamās normas

- 43 KL 11.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka: *“Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par:*
5) piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šī piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci.”
- 44 Saskaņā ar MK 29.09.2008. noteikumu Nr.798 *“Noteikumi par atsevišķu horizontālo sadarbības vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam*

vienošanās aizliegumam” 2.9.apakšpunktu “*horizontālā karteļa vienošanās – vienošanās starp konkurentiem, kuras mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci starp tiem, tai skaitā vienošanās par tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem, kā arī par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem, vienošanās par ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu, tehniskās attīstības vai investīciju ierobežošanu vai kontroli, vienošanās par tirgus sadali, ņemot vērā teritoriju, pircējus, piegādātājus vai citus nosacījumus, un vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem”.*

6.2. Aizliegtas vienošanās pārkāpuma skaidrojums pastāvīgajā judikatūrā

- 45 Atbilstoši KL mērķim (kas definēts likuma 2.pantā) katram tirgus dalībniekam, konkurējot ar citiem, ir jākonkurē, izmantojot brīvas, vienlīdzīgas un godīgas konkurences līdzekļus. Tādējādi tirgus dalībniekam reālās konkurences apstākļos ir jābūt ieinteresētam nodrošināt un jānodrošina informācijas neizpaušanu konkurentiem.
- 46 KL 11.panta pirmajā daļā lietotā termina “vienošanās” piemērošana netiek ierobežota tikai ar divpusēji vai daudzpusēji noslēgtu līgumu. KL ir piemērojams arī tirgus dalībnieku sadarbībai, kura tiek sasniegta ar daudz neformālākas sapratnes palīdzību un to sauc par saskaņotu darbību. Tādējādi vienošanās ir arī jebkurā citādā formā panākta un īstenota sadarbība starp konkurentiem, kuras ietvaros notiek apmaiņa ar informāciju par cenām vai to veidošanās noteikumiem, jo šāda darbība pēc sava mērķa ir vērsta uz konkurences mazināšanu starp tiem, t.i., kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu starp konkurentiem.
- 47 Lai konkrētā tirgus dalībnieku darbībās konstatētu saskaņotu darbību, ir jāizpildās turpmākajiem nosacījumiem:
- 1) starp tirgus dalībniekiem ir jābūt vienprātībai, ar ko apzināti ir aizstāta konkurence;
  - 2) saskaņai starp tirgus dalībniekiem nav jābūt sasniegtai verbāli un to var būt izraisījuši tieši vai netieši kontakti starp karteļa vienošanās dalībniekiem.
- 48 Pamatojoties uz KL 11.panta pirmo daļu, kā arī ņemot vērā KP iepriekš pieņemtos lēmumus un judikatūrā iedibinātos principus¹¹, katram tirgus dalībniekam patstāvīgi jānosaka sava rīcība tirgū. Tirgus dalībniekiem ir aizliegti jebkuri kontakti starp tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai sekas ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurenta rīcību tirgū vai atklāt konkurentam savu plānoto rīcību, lai piemērotos tirgus apstākļiem¹².
- 49 Saskaņošanas un sadarbības kritēriji, kas attiecībā uz saskaņotas darbības jēdzienu ir iedibināti tiesu judikatūrā, nenozīmē to, ka ir jābūt izstrādātam reālam plānam, bet ir jāsaprot tādējādi, ka katram tirgus dalībniekam neatkarīgi jānosaka politika, kuru tas plāno realizēt tirgū.¹³
- 50 Lai pierādītu saskaņotu darbību eksistenci, nav nepieciešams, ka konkurents ir formāli apņēmis attiecībā uz vienu vai dažiem citiem [konkurentiem] rīkoties zināmā veidā vai ka konkurenti ir vienojušies par to turpmāko rīcību tirgū. Ir pietiekami, ka konkurents ar savu paziņojumu par plānoto rīcību ir izslēdzis vai, vismaz, ir būtiski samazinājis neskaidrību par

¹¹ AT 29.06.2009. spriedums lietā Nr.SKA-234/2009, *Stats u.c.*, 18. un 24.punkts, 29.04.2011. spriedums lietā Nr.SKA-100/2011, *Aizputes ceļinieks*, 12.punkts.

¹² KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02–13 lietā “*Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „MN Īpašumi” un SIA „Info Būve” darbībās”.*

¹³ EST 16.12.1975.spriedums apvienotajās lietās C-40 līdz 48, 50, 54 līdz 56, 111,113 un 114/73 *Cooperative Vereniging „Suiker Unie” UA and others v Commission of the European Communities*, 173.punkts.

uzvedību, kuru sagaida no tā tirgū. Saskaņotas darbības jēdziens ietver sevī divpusēju kontaktu eksistenci. Šis apstāklis izpildās tad, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību citam, savukārt otrs nav reaģējis noraidoši attiecībā uz šādas informācijas saņemšanu.¹⁴

- 51 Aizliegti ir jebkādi tieši vai netieši kontakti starp komercsabiedrībām, kuru mērķis vai sekas ir konkurentu rīcības tirgū saskaņošana vai ietekmēšana. Nav pieļaujama informācijas apmaiņa starp konkurentiem par komerciālās darbības plāniem un citu komerciāli būtisku informāciju.¹⁵ Kopīgi veidojot piedāvājumus iepirkumam, tiek atklāti komerciālās darbības plāni par dalību iepirkumā, cenas un cita komercnoslēpumu saturoša informācija, tādējādi ierobežojot konkurenci iepirkumā.
- 52 Ne no KL viedokļa, ne Publisko iepirkumu likuma 2.panta¹⁶ viedokļa, starp diviem nesaistītiem uzņēmumiem, kas kandidē izsludinātajos iepirkumos kā neatkarīgi, nesaistīti tirgus dalībnieki, savstarpēji konkurējot, nav pieļaujama komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa un iesaistīšanās darbībās (arī ar darbinieku vai citu personu starpniecību), kas var ierobežot konkurenci konkrētā iepirkumā. Normālas konkurences apstākļos katra konkurējoša uzņēmuma prioritāte ir aizsargāt un nesamazināt savu konkurētspēju tirgū, darbojoties neatkarīgi un darot visu iespējamo, lai nepieļautu sensitīvas informācijas apmaiņu starp konkurentiem, t.sk. darbinieku iesaistīšanos darbībās, kas var atklāt konkurentam darbības, kuras tas ir nolēmis vai plāno veikt. Plānu atklāšana konkurentam attiecībā uz konkrētu iepirkumu var būt pieļaujama tikai gadījumā, ja iepirkumam tiek iesniegts kopīgs piedāvājums.¹⁷
- 53 Augstākā tiesa ir atzinusi, ka *“pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir jāizsecina no noteikta skaita sakrītību un norāžu. Tā kā nav sagaidāms, ka konkurējoši tirgus dalībnieki atstās evidentus pierādījumus par to, pamatā pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir pārbaudāma no netiešiem pierādījumiem, kuri, skatīti kopā un nepastāvot citam loģiskam izskaidrojumam, var veidot pierādījumu par konkurences normu pārkāpumu.”*¹⁸ Uzņēmums ir atbildīgs par to, ka tā komercnoslēpums, piedaloties publiskajā iepirkumā, netiek atklāts citiem komersantiem, kas darbojas tajā pašā konkrētajā tirgū.
- 54 Ņemot vērā KL 2.pantā noteikto mērķi, tirgus dalībniekam ir jābūt ieinteresētam nodrošināt šādas informācijas neizpaušanu konkurentiem, nodrošinot to ar attiecīgiem līdzekļiem. Tādējādi no KL mērķa izriet ne tikai pienākums tirgus dalībniekam tieši nenodot datus konkurentiem, bet arī pienākums nodrošināt, lai personas, kurām tirgus dalībnieks nodevis šo informāciju, to nenodotu tālāk, jo abos gadījumos vienlīdz būtiski tiek ietekmēti brīvas, godīgas un vienlīdzīgas konkurences apstākļi tirgū¹⁹.
- 55 Aizliegta ir jebkura informācijas apmaiņa par tādiem konkurenta darbības (bezdarbības) noteikumiem, kas tā vai citādi var ietekmēt konkurējošā tirgus dalībnieka rīcību. Tā kā saimnieciskās darbības mērķis ir gūt ekonomisku labumu, jebkura tirgus dalībnieka rīcība ir

¹⁴ EST 15.03.2000. spriedums T-25/95 u.c. *Cimenteries CBR SA v Commission*, 1852. un 1849.punkts

¹⁵ AT 29.06.2009. spriedums lietā Nr.SKA-234/2009, *Stats u.c.*, 20.punkts.

¹⁶ Publisko iepirkumu likuma 2.pants. „Šā likuma mērķis ir nodrošināt:

1) iepirkuma procedūras atklātumu;

2) piegādātāju brīvu konkurenci, kā arī vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem;

3) valsts un pašvaldību līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot pasūtītāja risku.”

¹⁷ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13 lietā „Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „MN Īpašumi” un SIA „Info Būve” darbībās”, 10.lp.

¹⁸ AT 29.06.2009. spriedums lietā Nr.SKA-234/2009.

¹⁹ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13 lietā „Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „MN Īpašumi” un SIA „Info Būve” darbībās”, 11.lp.

pamatā vērsta uz tā sasniegšanu, tādēļ vienošanās par darbības noteikumu saskaņošanu arī ir vērsta tieši vai netieši uz ekonomiska labuma gūšanu.²⁰

- 56 Tīrgus dalībnieks, neapšaubāmi, ir tiesīgs piemēroties tīrgus apstākļiem, nolemt piedalīties vai nepiedalīties konkursos, kā arī izlemt, kurā valsts reģionā tas piedalīsies vai nepiedalīsies konkursos vai arī kuri potenciālie klienti, pasūtītāji tam šķiet „pievilcīgāki”, taču tas ir jādara neatkarīgi no citiem tīrgus dalībniekiem un konkurentiem. Turklāt ir aizliegti jebkuri kontakti starp tīrgus dalībniekiem, kuru mērķis vai sekas ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurenta rīcību tīrgū vai atklāt konkurentam savu plānoto rīcību, lai piemērotos tīrgus apstākļiem²¹.
- 57 Izšķirošais apstākļis ir pušu gribu sakritība (vienotība), un ne vienošanās formai, ne līgumisku sodu (sankciju) vai piemērošanas pasākumu pastāvēšanai nav nozīmes.

7. Vienošanās izvērtējums lietā

- 58 Atbilstoši KL 1.panta 9.punktam Hannu Digital un Expert Digital uzskatāmas par savstarpēji neatkarīgiem tīrgus dalībniekiem²².
- 59 Lietā ir konstatējams, ka Hannu Digital un Expert Digital, savstarpēji vienojoties par piedalīšanās / nepiedalīšanās noteikumiem, ir ietekmējušas konkurenci KNAB iepirkumā, pārkāpjot godīgas konkurences noteikumus, kā rezultātā pasūtītājs nesaņēma patiesi konkurējošus piedāvājumus - Hannu Digital un Expert Digital iesniedza savstarpēji saskaņotus piedāvājumus.
- 60 Lietā ir gūts apstiprinājums, ka KNAB iepirkumā Hannu Digital un Expert Digital savus piedāvājumus nav gatavojušas neatkarīgi viena no otras. Par to liecina konstatētās līdzības, vienādības un sakritības procesa dalībnieku piedāvājumos (lēmuma 5.1.apakšnodaļa), Hannu Digital un Expert Digital paskaidrojumi (lēmuma 5.2. un 5.3.apakšnodaļa) un Hannu Digital pieteikumā iecietības programmas ietvaros sniegtā informācija (lēmuma 5.2.3.apakšnodaļa).
- 61 To, ka attiecībā uz KNAB iepirkumu bija izslēgta jebkāda neskaidrība par dalības nosacījumiem starp Hannu Digital un Expert Digital, apstiprina tas, ka C.D., kurš Hannu Digital bija valdes loceklis un Expert Digital vienlaicīgi arī prokūrists, parakstīja abu pretendentu saskaņotus piedāvājumus (arī pie kontaktiem norādīti tieši C.D. kontakti) un M.N. abus piedāvājumus iesniedza KNAB. Iepriekš minēto pierāda lietas dalībnieku dažādos laika posmos sniegtie paskaidrojumi un pārkāpuma atzīšana.
- 62 Tiesa jau ir norādījusi, ka uz saskaņotu rīcību norāda fakts, ka tīrgus dalībnieki pieļauj, ka viena un tā pati persona sagatavo dokumentāciju dalībai iepirkuma procedūrā abu uzņēmumu vārdā, kuriem tīrgū jāpiedalās neatkarīgi vienam no otra²³. Ja pretendents ir pieejama informācija par cita pretendenta piedāvājumu iepirkumā, tiek izslēgta to savstarpējā konkurence²⁴.
- 63 Nav nozīmes tam, kāds bija Hannu Digital un Expert Digital savstarpēji panāktās vienošanās subjektīvais mērķis, ņemot vērā, ka Hannu Digital un Expert Digital darbībās ir konstatējams konkurences tiesību pārkāpums un atsevišķi radušās sekas šāda pārkāpuma rezultātā netiek

²⁰ AT 29.06.2009. sprieduma lietā Nr.SKA-234/2009, 18.punkts.

²¹ Turpat, 10.lp.

²² Hannu Digital ir norādījusi, ka ilggadējais valdes loceklis C.D. un viņa ģimene ir Expert Digital patiesie labuma guvēji.

²³ AT 27.08.2013. rīcības sēdes lēmums lietā Nr.SKA-652/2013, *KaimS u.c.*, 5.punkts.

²⁴ AA 22.10.2014. spriedums lietā Nr.A43016713, *Belss u.c.*, 12.punkts.

vērtētas. Proti, nav nozīmes tam, ka Expert Digital mērķis bija pārbaudīt, vai ir iespējams piedalīties publiskajos iepirkumos ar faktisku PVN parādu, ņemot vērā, ka aizliegtas vienošanās “mērķis” nenozīmē vienošanās dalībnieku subjektīvo attieksmi pret vienošanos jeb vēlēšanos panākt noteiktas sekas, bet gan objektīvu iespējamību, ka konkrētā vienošanās noteiktos apstākļos radīs noteiktas sekas. Lai konstatētu pret konkurenci vērsto mērķi, pietiek ar to, lai saskaņotas darbības varētu radīt negatīvu ietekmi uz tirgu – saskaņotām darbībām, ņemot vērā to saimniecisko un tiesisko kontekstu, ir jābūt vienkārši konkrēti piemērotām, lai nepieļautu, ierobežotu vai izkropļotu konkurenci kopējā tirgū. Jautājumam, vai un kādā mērā šādas sekas faktiski rodas, nozīme ir tikai naudas sodu apmēra aprēķinam un tiesību uz zaudējumu atlīdzību vērtējumam²⁵. Arī Eiropas Komisija, norādījusi, ka piedāvājumu saskaņošana publiskajos iepirkumos, kuru ietvaros viens vai vairāki tirgus dalībnieki saskaņo rīcību attiecībā uz dalību iepirkumā, ir atzīstams par pārkāpumu, kurā atsevišķi seku ietekmi vērtēt nav nepieciešams²⁶.

- 64 Turklāt neatkarīgiem tirgus dalībniekiem (arī potenciāliem konkurentiem iepirkumā) ir jāzina, ka piedāvājumi publiskajos iepirkumos atbilstoši KL normām ir jāsaņem pilnībā neatkarīgi, un jebkurai citai trešajai personai, kurai ir uzticēta komerciāli sensitīva informācija, ir pienākums saskaņā ar normatīvajiem aktiem aizsargāt šo informāciju.
- 65 Ievērojot minēto KP konstatē, ka KNAB iepirkumā augstāk minētie no normatīvajiem aktiem izrietošie un pastāvīgajā judikatūrā iedibinātie ierobežojumi no lietas dalībnieku puses nav ievēroti. Līdz ar to lietas dalībnieki ir veikuši darbības, kuras satur KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes, t.i., vienošanos par piedalīšanās vai nepiedalīšanās noteikumiem iepirkumos un par iesniegto piedāvājumu nosacījumiem. Konstatētās lietas dalībnieku darbības vērtējamas kā aizliegta horizontālā (karteļa) vienošanās.

V ATBILDĪBA

8. Naudas soda aprēķins

8.1. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats

- 66 Ņemot vērā konstatētos faktus un pierādījumus kopsakarā (lēmuma 5.nodaļa), kuru izvērtējums sniegts 7.nodaļā, secināms, ka Hannu Digital un Expert Digital darbības atbilst KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpuma tiesiskajam sastāvam. Pārkāpums izpaudies apstākļi, ka starp komercsabiedrībām ir notikusi informācijas apmaiņa par piedalīšanos/nepiedalīšanos un to nosacījumiem publiskajos iepirkumos.
- 67 KL 12.panta pirmā daļa nosaka: „*Ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu*”.
- 68 Saskaņā ar taisnīguma principu par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro samērīgs sods. Turklāt administratīvā akta izdošana un pārkāpēju sodīšana ir nepieciešama, lai atturētu citus tirgus dalībniekus no KL pārkāpuma izdarīšanas. Eiropas Savienības Tiesa, tostarp, ir norādījusi, ka rīcības brīvība naudas sodu noteikšanā ir vērsta uz to, lai mudinātu uzņēmumu

²⁵ EST 2009.gada 4.jūnija spriedums lietā C-8/08 *T-Mobile Netherlands and others*, 31.punkts.

²⁶ *Guidance on restrictions of competition “by object” for the purpose of defining which agreements may benefit from De Minimis Notice*, 2.4.punkts, 11.lpp. (pieejams: http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/de_minimis_notice_annex.pdf).

rīkoties, ievērojot konkurences tiesību normas²⁷. Tā kā aizliegtās vienošanās pārkāpums noticis starp tirgus dalībniekiem, kas piedalījās kā pretendenti vienā iepirkumā (konkurenti), tad saskaņā ar KL 12.panta trešo daļu KP ir tiesīga uzlikt konkurentiem naudas sodu līdz 10 procentu apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 700 *euro* katram. Lai noteiktu naudas soda apmēru, KP vērtē pārkāpumus atbilstoši Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumiem Nr.796 „*Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem*” (turpmāk – Noteikumi Nr.796), kopsakarā ar Administratīvā procesa likuma 66.panta pirmajā daļā noteikto.

- 69 Līdz ar to, pamatojoties uz KL 12.pantu Hannu Digital un Expert Digital piemērojams naudas sods.
- 70 Noteikumu Nr.796 3.punktā ir noteikts, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas. Saskaņā ar Hannu Digital gada pārskatu par 2014.gadu tās neto apgrozījums bija EUR 325 413, savukārt saskaņā ar Expert Digital gada pārskatu par 2014.gadu tās neto apgrozījums bija EUR 340 798,85.

8.2. Pārkāpums smagums

- 71 Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 13.punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.
- 72 Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 14.punktu, nosakot pārkāpuma **smaguma** pakāpi, ņem vērā:
 (a) Pārkāpumu **veidu**. Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 15.punktu horizontālās karteļu vienošanās uzskata par sevišķi smagu pārkāpumu. Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Noteikumu Nr.796 18.4.apakšpunktu, par izdarīto pārkāpumu naudas soda apmērs var būt no 1,5 līdz 7 procentiem no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.
 (b) Pārkāpuma radītās vai iespējamās **sekas**. KP uzskata, ka konstatētās vienošanās rezultātā tika kavēta, ierobežota un deformēta konkurence. Aizliegta vienošanās ir konstatējama, kad konkrētā publiskajā iepirkumā divi tirgus dalībnieki, kas ir konkurenti, iesniedz savstarpēji saskaņotus piedāvājumus. Lai arī lietas dalībnieki KNAB iepirkumā nav noslēguši ar pasūtītāju iepirkuma līgumu, tomēr pārkāpuma sekas ir tādas, ka pasūtītājs no Hannu Digital un Expert Digital nav saņēmis patiesi konkurējošus piedāvājumus KNAB iepirkumā, bet gan tikai konkurenci imitējošus piedāvājumus. Reālas konkurences rezultātā abu komercsabiedrību piedāvājumu saturs būtu atšķirīgs. Tādējādi Hannu Digital un Expert Digital darbību rezultātā tika kavēta, ierobežota vai deformēta konkurence vienā publiskajā iepirkumā. Nav konstatējams, ka lietā sniegtā informācija varētu būt par pamatu pārkāpuma smaguma pastiprināšanai.
- 73 (c) Katra iesaistītā tirgus dalībnieka **lomu** pārkāpumā. Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 16.punktu un tā apakšpunktiem, izvērtējot katra pārkāpumā iesaistītā tirgus dalībnieka lomu, ņem vērā, vai pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem: tirgus dalībnieks bijis pārkāpuma iniciators; pārkāpumā tirgus dalībniekiem bijusi aktīva vai pasīva loma. Ņemot vērā lietas dalībnieku sniegtos paskaidrojumus, Expert Digital ir bijusi pārkāpuma iniciators, vienlaikus Hannu Digital loma pārkāpumā vērtējama kā aktīva, jo abi lietas dalībnieki ir iesnieguši savstarpēji saskaņotus piedāvājumus KNAB iepirkumā.

²⁷ Vispārējās tiesas 08.10.2008. spriedums lietā Nr.T-68/04 *SGL Carbon AG (Vācija) pret Eiropas Kopienu Komisija*, 49.punkts.

- 74 Ņemot vērā minētos apsvērumus un ievērojot izvērtēto pārkāpuma smagumu, pārkāpuma sekas, lietas dalībnieku lomu pārkāpumā, naudas sods % lietas dalībniekiem nosakāms no to 2014.gada neto apgrozījuma, t.i., Hannu Digital 2% apmērā no tās 2014.gada neto apgrozījuma un Expert Digital 2,5% apmērā no tās 2014.gada neto apgrozījuma.

8.3. Pārkāpuma ilgums

- 75 Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 19.1., 19.2. un 19.3.apakšpunktu, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, saskaņā ar šo noteikumu 18.punktu noteikto naudas soda apmēru nepalielina, ja pārkāpums ilgst vairāk par gadu, bet nepārsniedz piecus gadus, naudas sods ir līdz 0,5% ,bet, ja pārkāpums ilgst vairāk par pieciem gadiem, naudas sods ir no 0,5% līdz 1%.
- 76 Vērtējot pārkāpuma ilgumu, secināms, ka saskaņā ar Noteikumu Nr.796 19.1.apakšpunktu, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, saskaņā ar šo noteikumu 18.punktu noteikto naudas soda apmēru nepalielina.

8.4. Pastiprinošie/ mīkstinošie apstākļi

- 77 Izvērtējot lietas materiālus kopumā, Noteikumu Nr.796 21.punktā minētie atbildību pastiprinošie apstākļi nav konstatējami.
- 78 Expert Digital sniegusi informāciju (Lēmuma [31] rindkopa), ka KNAB iepirkumā pārkāpumu pārtrauca vēl pirms tam, kad Expert Digital saņēma no KP informāciju par iespējamu KL 11.panta pirmās daļas pārkāpumu. Expert Digital 31.03.2015. KNAB pa faksu nosūtīja iesniegumu, kurā norādīts, ka Expert Digital atsakās no līguma slēgšanas tiesībām piedāvāto iekārtu nepieejamības dēļ. KP uzskata, ka sniegtais paskaidrojums pasūtītājam, kura dēļ Expert Digital atsakās no līguma slēgšanas tiesībām, ir vērtējams kritiski, jo pārkāpums, kā Expert Digital paši norāda, ir pārtraukts piedāvāto iekārtu nepieejamības dēļ, nevis tāpēc, ka Expert Digital apzinājās, ka tā rīcība ir prettiesiska un pretrunā KL 11.panta pirmajai daļai. Līdz ar to minēto informāciju KP neuzskata par atbildību mīkstinošu apstākli.
- 79 Vienlaikus Noteikumu Nr.796 23.punktā atbildību mīkstinošie apstākļi uzskaitīti kā neizsmeljoši piemēri, līdz ar to KP pēc sava ieskata var atzīt par atbildību mīkstinošu apstākli arī kādus citus apstākļus. Ievērojot minēto, KP par atbildību mīkstinošu apstākli konkrētajā lietā atzīst to, ka Expert Digital lietas izmeklēšanas laikā sniedza paskaidrojumus, vispusīgi izklāstot pieļautā pārkāpuma saturu un vaļsirdīgi atklājot faktiskos apstākļus, kādos tikusi īstenota aizliegtā vienošanās starp Expert Digital un Hannu Digital. Tādējādi KP uzskata par pamatotu un lietderīgu samazināt naudas sodu, kas piemērojams Expert Digital, par 10%.

8.5. Kopējais naudas soda apmērs

- 80 Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 17.punktu kopējo naudas soda apmēru par vienu pārkāpumu aprēķina, summējot saskaņā ar šo noteikumu 18. un 19.punktu noteiktos naudas sodus.
- 81 Tādējādi kopējais naudas soda apmērs Hannu Digital nosakāms EUR 6 508,26 apmērā un Expert Digital kopējais naudas sods nosakāms EUR 7 667,97 apmērā.

8.6. Pieteikums iecietības programmas ietvaros par naudas soda samazinājumu

- 82 Hannu Digital 20.05.15. iesniedza rakstisku pieteikumu iecietības programmas ietvaros par aizliegtu vienošanos KNAB iepirkumā starp Hannu Digital un Expert Digital.

- 83 Ņemot vērā, to, ka Hannu Digital iesniedza pieteikumu Noteikumu Nr.796 ietvaros, KP uzskata, ka izrādītā iniciatīva tiek vērtēta Noteikumu Nr.796 kontekstā, t.sk. III. nodaļas kontekstā.
- 84 Hannu Digital sniedza informāciju par to, kādā veidā noticis KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpums, t.i., sniedza informāciju par KNAB iepirkumā pieļautā pārkāpuma faktiskajiem apstākļiem, kā arī norādīja informāciju par aizliegtas vienošanās iniciatoru. Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 31.punktu karteļa dalībnieku atbrīvo no naudas soda, ja ir ievēroti šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi. Savukārt saskaņā ar Noteikumu Nr.796 33.1.apakšpunktu karteļa dalībniekam, kurš pirmais iesniedzis pieteikumu par naudas soda samazinājumu, naudas sodu samazina 30-50% apmērā.
- 85 Ievērojot minēto un izvērtējot sniegto informāciju, KP atzīst par pamatotu Hannu Digital noteikto naudas sodu samazināt par 40%.
- 86 Tādejādi galīgais naudas soda apmērs Hannu Digital nosakāms EUR 3 904,96 apmērā.

Ņemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktu un 11.panta pirmo daļu, 12.panta pirmo un trešo daļu, Administratīvā procesa likuma 5., 8., 12., 14.¹, 65. un 66.pantu, kā arī Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.796 "*Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem*" 3., 13., 14., 15., 16., 17.punktu, 18.4., 19.1., 23.1.apakšpunktu, 31.punktu, 33.1. apakšpunktu un 45.punktu, Konkurences padome

nolēma:

1. Konstatēt Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "SIA Hannu Digital" un SIA "Expert Digital" darbībās.
2. Uzlikt naudas sodu:
  - 1) SIA „SIA Hannu Digital” 3 904,96 EUR (trīs tūkstoši deviņi simti četri *euro* un deviņdesmit seši centi) apmērā;
  - 2) SIA „Expert Digital” 7 667,97 EUR (septiņi tūkstoši seši simti sešdesmit septiņi *euro* un deviņdesmit septiņi centi) apmērā.
3. Uzlikt par pienākumu SIA „SIA Hannu Digital” un SIA „Expert Digital” naudas sodu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē, reģ. Nr.90000050138, kontā LV78TREL1060001019900, kods TREL22), norādot lēmuma par naudas soda uzlikšanu numuru un datumu, un 10 dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņot par to Konkurences padomei.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.